

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

27 april 2005

VERZOEKSCRIFTEN

**over het opstellen binnen een redelijke termijn van een proces-verbaal
van historische bouwmisdrijven en over een planologische oplossing
voor weekendverblijven die voor het gewestplan werden opgericht**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij
en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heren Jos Bex en Pieter Huybrechts**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Wim Van Dijk, Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Crevits, de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege;

de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Patrick Lachaert;

de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Katleen Martens, de heer Felix Strackx, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goeij, de heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Dominique Guns, de heer Paul Wille;

de heren Herman Lauwers, Jacky Maes, Ludo Sannen.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Mark Demesmaeker.

INHOUD

	Blz.
1. Procedure	4
2. Inhoud van de verzoekschriften	4
3. Bespreking	5
4. Conclusie	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed behandelde op 17 november en 16 december 2004 en op 14 april 2005 het verzoekschrift van de heer Frank Aerts over het opstellen binnen een redelijke termijn van een proces-verbaal van historische bouw misdrijven.

In samenhang daarmee behandelde de commissie op 16 december 2004 en 14 april 2005 het verzoekschrift van de heer Frank Aerts over een planologische oplossing voor weekendverblijven die voor het gewestplan werden opgericht.

1. Procedure

Het verzoekschrift over het opstellen binnen een redelijke termijn van een proces-verbaal van historische bouw misdrijven werd ingediend op 3 mei 2004 en ontvankelijk bevonden op 4 mei 2004. Het verzoekschrift werd verwezen naar de toenmalige Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening. Deze commissie kon het verzoekschrift niet meer behandelen voor het einde van de legislatuur. Op 27 september 2004 werd het verzoekschrift opnieuw verwezen naar de nieuwe Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed. De commissie behandelde het verzoekschrift op 17 november en 16 december 2004 en 14 april 2005.

Het verzoekschrift over een planologische oplossing voor weekendverblijven die voor het gewestplan werden opgericht, werd ingediend op 6 december 2004. Het werd ontvankelijk bevonden op 15 december 2004 en verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.

Op 16 december 2004 besliste de commissie het verzoekschrift samen te behandelen met het in behandeling zijnde verzoekschrift van dezelfde indiener over het opstellen binnen een redelijke termijn van een proces-verbaal van historische bouw misdrijven, aangezien beide handelen over

de problematiek van de verjaring van historische bouw misdrijven.

2. Inhoud van de verzoekschriften

Opstellen binnen een redelijke termijn van een proces-verbaal van historische bouw misdrijven

Artikel 96 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening handelt over het vergunningenregister dat de gemeenten moeten bijhouden. De huidige tekst van §4 luidt als volgt:

“Constructies waarvan door enig bewijsmiddel wordt aangetoond dat ze gebouwd zijn voor de inwerkingtreding van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, krijgen in het vergunningenregister de vermelding dat er een vermoeden bestaat dat de constructie als vergund moet worden beschouwd.

Constructies, waarvan door enig bewijsmateriaal wordt aangetoond dat ze gebouwd zijn na de inwerkingtreding van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, maar die dateren van voor de allereerste, definitieve vaststelling van het gewestplan waarbinnen zij gelegen zijn, krijgen in het vergunningenregister de vermelding dat er een vermoeden bestaat dat de constructie als vergund moet worden beschouwd, indien de overheid niet kan aantonen door enig bewijsmateriaal, behoudens getuigenverklaringen, zoals door middel van een goedgekeurd bouwplan, een proces-verbaal of een bezwaarschrift dat de constructie in overtreding werd opgericht.”

Het tweede lid werd ingevoegd bij decreet van 4 juni 2003. De verzoeker vraagt in zijn verzoekschrift om aan dit tweede lid toe te voegen dat het proces-verbaal of het bezwaarschrift binnen een redelijke termijn moet zijn opgemaakt of uitgevoerd. Bij het verzamelen en samenstellen van dossiers voor het vergunningenregister wordt hij naar eigen zeggen geconfronteerd met talrijke processen-verbaal, waarvan sommige decennia geleden werden uitgeschreven en andere maar zeer recent. Vermits het hier volgens de verzoeker gaat over feiten die dateren van lang geleden, soms van

ver voor de vaststelling van de gewestplannen, en van een andere tijdsgeest, vraagt hij de wetgever hiermee rekening te houden. De hogere en lagere overheden erkennen in debatten dat ze in het verleden fouten hebben gemaakt. Het negeren van een redelijke termijn voor het opstellen of uitvoeren van een proces-verbaal, legt volgens de verzoeker echter alle schuld bij de burger en dat is discriminerend.

De verzoeker vraagt de voorgestelde regeling ook toe te passen inzake verjaring van bouw misdrijven.

Planologische oplossing voor weekendverblijven die dateren van voor het gewestplan

Ook in het tweede verzoekschrift vraagt de verzoeker de regeling voor verjaring en vergund zijn van weekendverblijven aan te passen. Van de 25.000 dossiers van weekendverblijven die volgens de verzoeker in 1974 bij Stedenbouw werden ingediend, zou ongeveer de helft geregulariseerd zijn. De andere helft wordt volgens de verzoeker vandaag nog vervolgd. Zowel de publieke opinie als de overheid beseffen de ongelijke behandeling, maar de uitgevaardigde decreten schieten te kort. De Administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (AROHM) blijft volgens de verzoeker vragende partij voor het uitvoeren van een groot aantal herstellvorderingen, ook van dossiers die van voor het gewestplan dateren en die verschoonbaar zijn. Er is volgens de verzoeker echter een groot verschil tussen een constructie zonder vergunning van 1970 of van 1998. De wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw bleef immers lang dode letter.

De verzoeker wijst op de intentie van de overheid om voor de weekendverblijven een planologische oplossing te bieden en waar dit niet mogelijk is een uitdovend woonrecht toe te kennen. Om de hoge procedurekosten voor de overheid en de eigenaars te vermijden, heeft de overheid de plicht om zo snel mogelijk maatregelen te nemen. Hij vraagt daarom het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening dringend aan te passen.

Omdat de gemeenten als eerstelijnsverantwoordelijken een planologische oplossing moeten aanreiken en tenminste een levenslang genotsrecht moeten toekennen, moet volgens de verzoeker elke gerechtelijke vervolging definitief worden stopge-

zet van alle constructies waarvan het bewijs wordt geleverd dat:

- de gemeente of hogere overheid ervan kennis had (gemeentebelasting, onroerende voorheffing);
- de constructies opgericht werden voor de eerste definitieve gewestplannen en sindsdien in oppervlakte niet onredelijk zijn toegenomen.

3. Bespreking

Vergaderingen van 17 november en 16 december 2004

In de vergadering van 17 november 2004 laat de heer *Patrick Lachaert*, voorzitter, opmerken dat de verzoeker tijdens de vorige legislatuur reeds verzoekschriften indiende over de staking van de vervolging van historische bouwovertredingen en over de verjaring van bouw misdrijven die dateren van voor het gewestplan (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-02, nr. 1291/1 en 2003-04, nr. 2069/1).

De commissie stemt in met het voorstel van de voorzitter om een reactie van de minister te vragen op het nieuwe verzoekschrift over het opstellen binnen een redelijke termijn van een proces-verbaal van historische bouw misdrijven.

Op 10 december 2004 ontvangt de commissie een schriftelijk antwoord van de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening op het verzoekschrift.

In zijn schriftelijke reactie van 10 december 2004 verwijst de minister onder meer naar de vraag om uitleg van mevrouw Hilde Crevits over de vervolging van stedenbouwkundige misdrijven, die op 17 november 2004 werd behandeld in de commissie (*Hand.* VI. Parl. 2004-05, nr. C46). In antwoord op prejudiciële vragen heeft het Arbitragehof geoordeeld dat essentiële bepalingen van het wijzigingsdecreet van 4 juni 2003 de grondwet schenden. Daardoor is er enige verwarring ontstaan bij zowel de rechtsonderhorigen, de administratie, de parketten als de rechtbanken. De minister neemt zich voor dringend een oplossing uit te werken. Hij wil zo spoedig mogelijk een ontwerp van decreet op de Vlaamse Regering agenderen. De oplossing zou op een rechtszekere wijze het

historisch passief inzake bouwovertradingen moeten wegwerken. Het is voorbarig nu al uitspraken te doen over de inhoud van het ontwerp, dat zou de verwarring alleen doen toenemen. De minister laat wel opmerken dat hij de termijnbepaling voor het opstellen en uitvoeren van een proces-verbaal in het voorstel van de verzoeker (“binnen een redelijke termijn”) uitermate vaag vindt.

In de vergadering van 16 december 2004 beslist de commissie, op voorstel van de heer *Frans Wymeersch*, waarnemend voorzitter, om het tweede verzoekschrift, over een planologische oplossing voor weekendverblijven die dateren van voor het gewestplan, samen te behandelen met het eerste verzoekschrift van dezelfde indiener, omdat ze beide over de problematiek van verjaring en handhaving van bouwovertradingen handelen.

De waarnemend voorzitter verwijst naar de schriftelijke reactie van de minister en stelt dat aan de verzoeker eventueel kan worden geantwoord dat de regeling die hij wil gewijzigd zien, binnenkort het voorwerp zal uitmaken van een ontwerp van decreet. De leden van de commissie nemen dan akte van zijn bekommernissen en zullen de discussie voeren naar aanleiding van de bespreking van het ontwerp.

De heer *Pieter Huybrechts* laat opmerken dat de minister inderdaad opnieuw een ontwerp van decreet aankondigt in zijn antwoord. De vraag is echter wanneer het ontwerp uiteindelijk zal worden ingediend. De vraag van de verzoeker is volgens de heer Huybrechts de redelijkheid zelve. De verzoeker heeft volgens het lid gelijk wanneer hij stelt dat voor historische bouw misdrijven het opstellen van een proces-verbaal binnen een redelijke termijn moet gebeuren. De opmerking van de minister – dat de termijnbepaling van de verzoeker vaag is – is correct, maar hetzelfde geldt voor het antwoord van de minister. De minister stelt immers dat het ontwerp van decreet “ten gepaste tijde” het voorwerp zal uitmaken van besprekingen in de commissie. Het lid dringt erop aan dat de minister onverwijld het ontwerp van decreet indient.

Mevrouw *Joke Schauvliege* bevestigt dat door het arrest van het Arbitragehof van 22 juli 2004 er zich een probleem stelt dat zo snel mogelijk moet

worden opgelost. Het lid herinnert aan de verklaring van de minister dat aan een decreetwijziging wordt gewerkt en dat binnen enkele maanden een voorontwerp aan de regering zal worden voorgelegd. Het lid stelt voor de indiening af te wachten en indien nodig zelf het initiatief te nemen.

De heer *Frans Wymeersch*, waarnemend voorzitter, stelt voor om af te wachten of het ontwerp van decreet in januari of februari 2005 wordt ingediend en dan opnieuw te beslissen over de agendering van de verzoekschriften.

Vergadering van 14 april 2005

De heer *Patrick Lachaert*, voorzitter, herinnert aan de beslissing van de commissie van 16 december 2004 om de behandeling van de verzoekschriften uit te stellen tot de bespreking van de toen aangekondigde nieuwe regeling voor de verjaring van bouw misdrijven. Intussen is er echter het arrest van het Arbitragehof van 19 januari 2005, dat onderdelen van de bestaande decreetsbepalingen over de handhaving heeft vernietigd. Over dat arrest en de gevolgen daarvan werd in de commissie uitvoerig gedebatteerd op 3 februari 2005 naar aanleiding van de interpellatie van mevrouw *Joke Schauvliege* over de vervolging van stedenbouwkundige instandhoudings misdrijven (*Hand. VI. Parl. 2004-05, nr. C101*). De voorzitter wijst ook op de oprichting van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid die een advies moet uitbrengen over de vordering van herstelmaatregelen.

Het verslag van de vragen om uitleg en de interpellatie over de verjaring van de bouw misdrijven zal aan de verzoeker worden bezorgd.

Tot slot wijst de voorzitter op de eerdere aankondiging in de commissie dat een nieuwe herziening van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening wordt voorbereid. Het decreet moet ook nog op andere punten dan de handhaving worden aangepast. De bedoeling is dat de nodige aanpassingen nu zoveel mogelijk worden gegroepeerd om nog een grondige wijziging door te voeren.

In antwoord op de vraag van de heer *Pieter Huybrechts* wanneer het nieuwe initiatief mag worden verwacht, stelt de voorzitter dat deze oefen-

ning zo vlug mogelijk zal gebeuren. Momenteel wordt een inventaris gemaakt van alle aanpassingen en worden de teksten opgesteld. In het najaar van 2005 zou een decreettekst klaar moeten zijn.

Minister *Dirk Van Mechelen* sluit zich hierbij aan. Het verdient de voorkeur de nu nog noodzakelijke wijzigingen te groeperen om te vermijden dat deze legislatuur het decreet opnieuw herhaaldelijk moet worden gewijzigd. Bij die gelegenheid kan ook een coördinatie van het decreet worden overwogen.

4. Conclusie

De heer *Patrick Lachaert*, commissievoorzitter, stelt voor aan de verzoeker te melden dat de commissie akte neemt van zijn bekommernissen en dat bij een nieuwe wijziging van de regeling voor de verjaring van bouw misdrijven in de mate van het mogelijke hiermee rekening zal worden gehouden. Het verslag van de recente vragen om uitleg en de interpellatie over de verjaring van de bouw misdrijven zal aan de verzoeker worden bezorgd.

De commissie stemt in met deze conclusie.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Jos BEX
Pieter HUYBRECHTS

Patrick LACHAERT
